

1. רות צור-וייסלברג
2. אורלי וייסלברג-צור
3. האגודה לשמירת זכויות הפרט
על-ידי ב"כ עוה"ד חגי קלעי
מרח' קלישר 30, תל-אביב יפו
טלפון: 03-7943040; פקס': 03-7943065
דוא"ל: HagaiKalai@gmail.com

העותרות

נ ג ד

1. מנהל מינהל האוכלוסין במשרד הפנים
2. שר הפנים
על-ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466590; פקס': 02-6467011

המשיבים

הודעת עדכון מטעם המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 24.7.18 מוגשת בזאת הודעת עדכון מטעם המשיבים.

1. במוקד העתירה שבכותרת מונחת דרישת העותרות להורות לפקיד הרישום לרשום "ילדים של בנות זוג בנות מאותו המין ... כילדים של שתי בנות הזוג על-פי הודעה בדבר לידה כאמור בסעיף 19ב(ב) לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965" (להלן: "החוק"). עוד התבקשו בעתירה סעדים שיפוטיים, אשר יקבעו כי הביטוי "שם האב" בסעיף 21 לחוק (שכותרתו היא "שם האב כשהאישה פנויה") ובסעיף 22 לחוק (שכותרתו היא "שם האב כשהאישה נשואה") יפורשו ככוללים גם "אם"; ולחלופין, כי האפשרות לרשום "אם נוספת" על-פי הודעה תורחב על דרך של "Reading-in".
2. ביום 3.8.16 התקיים בעתירה דיון לפני כבוד השופטים גובראן, מלצר והנדל, ובסיומו הוצא צו-על-תנאי; ביום 17.5.17 התקיים דיון בהתנגדות לצו-על-תנאי לפני כבוד השופטים מלצר, הנדל ומזוז אשר בסיומו התבקשו העותרות להודיע האם הן עומדות על עתירתן; וביום 23.7.18 התקיים דיון המשך לפני כבוד המשנה לנשיאה מלצר, וכבוד השופטים הנדל וקרא, אשר התקיים אף הוא במתכונת של דיון בהתנגדות לצו-על-תנאי.

3. במהלך דיון ההמשך האמור מיום 23.7.18, חזרו הצדדים על עיקר טענותיהם כפי שעלו בדיונים הקודמים ובכתבי הטענות שהוגשו. העותרות הדגישו כי לגישתן אין הכרח לנקוט הליך של מתן צו הורות פסיקתי כתנאי לרישום בת הזוג כחורה הלא-ביולוגי במרשם האוכלוסין ויש להסתפק לעניין זה בהודעה בדבר לידה הנמסרת לפקיד הרישום; ואילו המשיבים הדגישו כי לגישתם לא ניתן לקבל את דרישת העותרות להקדים את הרישום במרשם האוכלוסין להליך היצירה הקונסטיטוטיבי של ההורות. לפיכך, אין אפשרות להסתפק בהודעה משותפת בלבד של שתי האימהות על-מנת לאפשר את רישומה של האם הלא-ביולוגית במרשם. במסגרת דיון ההמשך אף נמסר פירוט על אודות תיקים נוספים שעסקו בסוגיות הנוגעות לכינון יחסי הורות משפטיים ולרישום הורות במרשם האוכלוסין, ובין היתר, נדונו היבטים שונים של ההליך למתן צווי הורות פסיקתיים בבתי המשפט לענייני משפחה.

4. ביום 24.7.18 ניתנה החלטת בית המשפט הנכבד ולפיה:

1. המשיבים מתבקשים להודיע תוך 30 ימים מהיום (הפגרה באה במנין הימים) אם יש להם נכונות לאמץ איזו מן ההצעות אשר הועלו בדיון להגמשת ההליך לקבלת "צו הורות שיפוטי".

2. העותרות יהיו רשאיות להגיב להודעת המשיבים תוך 10 ימים מעת קבלתה.

5. בכל הנוגע לאפשרות לנקיטת הליכים למתן צווי הורות פסיקתיים חלף הליכי אימוץ יוזכר כי היועץ המשפטי לממשלה התווה מספר תנאים למתן צו הורות פסיקתי. כל זאת, כפי שפורטו בסעיף 32 לתצהיר התשובה, אשר הוגש ביום 6.12.16, וגם בנספח אשר צורף לתצהיר התשובה וסומן כמש/3.

במענה לאמור בהחלטת בית המשפט הנכבד בעניין "הגמשת ההליך" נעדכן כי בימים אלה, פועל צוות מקצועי שמונה לבחינת התנאים למתן צו הורות פסיקתי (להלן: "הצוות" או "הצוות המקצועי"). כך, בעקבות העובדה שחלק מן הבקשות (מתוך מאות בקשות) לצו הורות פסיקתי שהוגשו לבתי המשפט לענייני משפחה, לא קיימו את התנאים שהותוו על-ידי היועץ המשפטי לממשלה, ובעקבות פסיקות שונות של בתי המשפט לענייני משפחה בעניין צווי ההורות הפסיקתיים, פנה היועץ המשפטי לממשלה לשר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. זאת, על-מנת שהשר ימנה צוות מקצועי, אשר יבחן את התנאים שבהם יש לעמוד לצורך מתן צו הורות פסיקתי, בהתחשב במכלול ההיבטים הרלבנטיים.

הצוות המקצועי מונה בחודש אפריל 2018 והוא מורכב מנציגי המשרדים הנוגעים בדבר וכולל, בין היתר, עורכי-דין ועובדים סוציאליים. בראש הצוות עומדת ד"ר טלי בורלא, עו"ס, מפקחת ארצית – משפחות חדשות ופונדקאות בשירות למען הילד.

במסגרת עבודתו, הצוות המקצועי נדרש למכלול ההיבטים של צו ההורות הפסיקתי, לרבות היבטים טיפוליים ומשפטיים, והוא מקיים דיונים מקיפים ונרחבים בתנאים למתן צו הורות פסיקתי וברציונאלים שבבסיס התנאים האמורים. עד כה נערכו כ-10 מפגשים שבמסגרתם, בין היתר, נפגשו חברי הצוות עם גורמים שונים להם מומחיות ועניין בתחום עבודת הצוות: מומחים בתחום המשפט והאקדמיה, מומחה בתחום הפסיכולוגיה, "אנשי שטח" מהפרקליטות ומהמוסד לביטוח לאומי וכן נציגים מהקהילה הלהט"בית, לרבות בא-כוח העותרות.

הצוות המקצועי צפוי לסיים את עבודתו ולהגיש המלצותיו לשרים הרלבנטיים במהלך חודש אוקטובר 2018 ולאחר שאלה ילמדו את ההמלצות ויגבשו עמדתם, יועברו הדברים ליועץ המשפטי לממשלה.

6. כאן המקום לחזור ולהדגיש כי טענות העותרות בעתירתן דנו אינן מופנות לתנאים הדרושים לשם קבלת צו הורות פסיקתי, אלא **לעצם** הצורך לפנות לבית המשפט לענייני משפחה לשם קבלת הצו. על כן, עבודת הצוות המקצועי, מסקנותיו והמלצותיו אינן צפויות להשליך באופן ישיר על ההליך דנו, שבו נדונה שאלה אחרת: האם מוסמך פקיד הרישום להסתפק בהודעה מטעם בת הזוג של האם הביולוגית לצורך רישומה כאם במרשם האוכלוסין או שמא, כטענת המשיבים, יש צורך בכינון יחסי הורות באמצעות צו הורות פסיקתי וביצוע הרישום במרשם על בסיסו של אותו צו הורות שניתן? כפי שהובהר בפירוט על-ידי המשיבים, לא ניתן לקבל את דרישת העותרות ולהסתפק בהודעה בדבר היותה של העותרת 2 אם היילוד, שכן ההורות הנטענת שלה אינה ביולוגית, אלא מדובר בהורות משפטית, ככל שזו תכונן בצו הורות פסיקתי.

אשר על כן, לגישת המשיבים, נדרש לנקוט תחילה הליך משפטי אשר **יכוון** את ההורות, ורק **לאחר מכן** ניתן יהיה להתאים את המרשם על-מנת לשקף מציאות זו. זאת, אגב, בדיוק כפי שנעשה בנוגע לצווי אימוץ לפי חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981 או לצווי הורות בפונדקאות לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996.

7. יתרה מכך, סעיף 19ב(א) לחוק מתייחס במפורש להצגה של תעודה ציבורית לצורך רישום פרט של תושב, הנרשם לראשונה במרשם, וסעיף 19ג דורש אף הוא תעודה ציבורית לצורך כל שינוי במרשם. בשים לב לסמכותו של פקיד הרישום ובהתאם לפסיקה ענפה של בית משפט נכבד זה אשר התייחסה למהות תפקידו של פקיד הרישום – עליו לבצע, ככלל, את הרישום בדיוק בהתאם לתעודה הציבורית המוגשת לו. כך, פקיד הרישום יכול וצריך להסתמך, בין היתר, על צווי אימוץ ועל צווי הורות פסיקתיים המוצאים על-ידי בתי

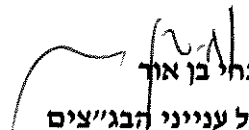
המשפט המוסמכים. עם זאת, פקיד הרישום אינו יכול להסתפק בהודעה בלבד, הודעה שאינה מהווה תעודה ציבורית, ולרשום את בת הזוג כאם נוספת, בלי שהיא מציגה בפניו תעודה ציבורית, בדמות פסק-דין של בית משפט מוסמך, אשר קובעת את ההורות הנטענת.

8. סוף דבר: העתירה דנן עניינה בשאלה, האם ניתן להיענות לדרישת העותרות ולוותר על הצורך לכונן את יחסי ההורות בהליך משפטי, ולהציג צו הורות פסיקתי (או תעודה ציבורית אחרת) לשם רישום הורות במרשם האוכלוסין של בת הזוג של האם הביולוגית, אשר ילדה את היילוד באמצעות שימוש בתרומת זרע אנונימית. עמדת המשיבים היא כי לא ניתן להיענות לדרישה זו. לפיכך, לנוכח כלל הטענות אשר פורטו, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות על קבלת ההתנגדות, על ביטולם של הצווים על תנאי שהוצאו ועל דחיית העתירה.

9. האמור בהודעה זו נתמך בתצהיר מטעם המשיבים.

כ"ד באלול תשע"ח

04 בספטמבר 2018

נחלי בן אור
ממונה על ענייני הבג"צים
בפרקליטות המדינה

תצהיר

אני הח"מ, תלמי אליסטר, מצהירה בזאת כלהלן:

1. אני משמשת ממונה מרשם ודרכונים, במטה רשות האוכלוסין וההגירה.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בהודעת המשיבים בבג"ץ 4635/16.
3. העובדות המפורטות בהודעה הן אמת למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

תלמי

אישור

אני הח"מ, רונה נשי (אליסטר), עו"ד, מאשרת בזה כי ביום 8/07/2018 הופיעה בפני גבי חמי אליסטר, המוכרת לי אישית, ולאחר שהוזהרתיה כי עליה לומר את האמת, שאם לא תעשה כן תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, חתמה בפני על תצהירה.

לינה נשר (אחיקוז), עו"ד
מ.ב. 18444